

Posudek oponenta práce

KOSOVÁ, Barbora. *Komparace českého a německého systému dalšího vzdělávání dospělých*. Praha, 2021. 223 s., 2 přílohy. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Komparativní andragogický výzkum je v českém prostředí vzácným fenoménem, což se týká i studentských závěrečných prací. O to více je možné uvítat každý nový příspěvek v daném žánru. Rozhodnutí srovnávat český a německý případ má své dobré opodstatnění pro očekávatelnou blízkost obou systémů i jejich jedinečné rysy. Možnost navazovat na starší počiny byla dosti omezená. Pro úplnost dodávám, že se autorce v její rešerši podařilo identifikovat téměř všechny starší zdroje podobného zaměření.

Seznámení se se strukturou (obsah) práce umožňuje náhled nejenom rozvržení díla, ale i jeho charakteru. Celkový rozsah textu i jeho podrobné rozpracování do podkapitol můžeme hodnotit jak jako přednosti informačně bohatého díla, tak z jiného úhlu pohledu jako limity rozsahem ambiciózního, až v určitých ohledech naddimenzovaného pojetí.

2. Odborná úroveň

Diplomová práce nabízí neobyčejné množství informací. Je velmi podrobná – zvláště v popisech přibližovaných fenoménů. Opírá se o nebyvalé množství pramenů a je za ní patrná pečlivost a až „mravenčí“ způsob práce.

Pokud v práci něco postrádám, tak o něco častější „poodstoupení“ od faktografické roviny, kterou hodnotím jako místy až příliš rozvinutou, a intenzivnější snahu zařazovat dokumentované do širších souvislostí. Mám na mysli hlavně vazby mezi vzdělávací politikou a politikou sociální nebo ekonomickou ve spojitosti např. s debatou o podobách sociálního státu a jeho aktuálních proměnách. Hodnocení zakomponované do práce je velmi dobře zdůvodněno.

Také bych uvítal propracovanější úvahu o tom, co za další fenomény by mohlo být sledováno. Zde se dotýkám snad téměř automaticky přítomného problému komparativní andragogiky. Systémy vzdělávání dospělých (dalšího vzdělávání) jsou ze své podstaty typické relativní složitostí, a hlavně částečně nejasnými hranicemi.

Přes uvedené poznámky dospívám k názoru, že předložená práce zasluhuje uznání, je zdařilá a originální, dobře podchycuje aktuální situaci včetně posledního vývoje. Za další plus pokládám pečlivost uplatněnou v oblasti použité terminologie.

Z metodologického hlediska je práce také zvládnutá. Odkazy na literaturu o komparativním výzkumu jsou spíše úsporné, omezují se na českou produkci, která je skromná, ale z hlediska své kvality pro vytvoření základního funkčního rámce vyhovující.

Závěr práce by si zasloužil o něco více prostoru, zvláště pak pro podrobnější hodnotící komentář.

3. Práce s literaturou

Autorka využila nadprůměrné, až úctyhodné množství pramenů. Zacházení se zdroji je zcela korektní. Drobným nedostatkem je řazení výstupů jednoho autora (MŠMT) v Soupisu citací nikoli chronologicky, ale podle abecedy. V hlavním textu opakovaně uváděný Müller et al. v Soupisu absentuje.

4. Grafické zpracování

Bez významnějších výhrad, zachytit lze jen maličkosti.

5. Jazyková úroveň

Použitý jazyk je bohatý a výstižný, práce je celkově psána kultivovaným způsobem. Za přiměřenější považuji abstrakt v přítomném než v budoucím čase.

6. Podněty k rozpravě

S ohledem na výše uvedené poznámky (bod 2) formuluji dva následující podněty: Jaké v práci nevyužité parametry srovnávání připadaly v úvahu? Jaké jsou limity Vašeho přístupu a v práci dosažených výsledků?

7. Závěrečné zhodnocení práce

Předloženou pozoruhodnou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a s odkazem na bod 2 tohoto posudku navrhuji její hodnocení stupněm „velmi dobře“.

2. 9. 2021

doc. PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.